

Interbestuurlijk toezicht

Toezicht omgevingsrecht

PROVINCIE :: UTRECHT

Gemeente Nieuwegein

Beoordelingsjaar:

2025-2026

Totaaloordeel:

VERBETERING NODIG

Onderdeel	Score	Maximale score
Uitvoerings- en handavingsstrategie	50	82
Handavingsstrategie	23	32
Uitvoeringsprogramma	42	54
Uitvoeringsorganisatie	20	20
Totaalscore	135	188

72%

Totaalscore	Totaaloordeel
Hoger dan 80%	VOLDOET
Hoger dan 55% - Lager dan 80%	VERBETERING NODIG
Lager dan 55%	STRUCTUREEL VERBETERING NODIG

Voorwaarde voor wegingsfactoren:

Voorwaarde	Ja	Gedeeltelijk	Nee
Basisvoorwaarde	Vervolg beoordeling andere criteria	N.v.t.	Voldoet niet (som der delen is automatisch 0), en voldoen aan andere criteria leidt niet tot "voldoet deels".

Puntenscore bij wegingsfactoren:

Wegingsfactor	Ja	Gedeeltelijk	Nee
Prioritair	10	5	0
Regulier	4	2	0

Gemeente Nieuwegein

Nr.	Uitvoerings- en handavingsstrategie	Wettelijke kader Omgevingswet / Omgevingsbesluit	Wegingsfactor	Toezichtoordeel			Opmerking
				Prioritair / Regulier	Oordeel	Punten	
1	Is er een uitvoerings- en handavingsstrategie vastgesteld?	art 13.5 lid 1 Omgevingsbesluit	Ja = vervolg beoordeling andere criteria Nee = voldoet niet (som der delen automatisch 0) en voldoen aan andere criteria leidt niet tot "voldoet deels"		Ja		De U&H-strategie is opgenomen in een omgevingsprogramma waarvan de kaders op 7 november 2024 door de gemeenteraad zijn vastgesteld. Op 17 december 2024 zijn... zie verder tabblad 'Aanv opm IBT' .
2	Is de U&H-strategie afgestemd met andere bestuursorganen?	art 2.2, lid 1 Omgevingswet	Nee Gedeeltelijk = onduidelijk of en zo ja, hoe is afgestemd Ja	Regulier	Voldoet deels	2	De U&HS is afgestemd met de gemeenteraad maar het is niet duidelijk of is afgestemd met andere bestuursorganen wier belangen door deze U&HS... zie verder tabblad 'Aanv opm IBT'
3	Is de U&H-strategie naar aanleiding van de evaluatierapportage bezien en bij gebleken noodzaak aangepast?	art 13.11 lid 2 Omgevingsbesluit	Nee = niet bezien Gedeeltelijk = wel bezien, ondanks gebleken noodzaak niet aangepast Ja = wel bezien en aangepast na gebleken noodzaak.	Prioritair	Voldoet deels	5	In jaarverslag wordt o.a. geconstateerd dat monitoringsindicatoren in omgevingsprogramma moeten worden opgenomen.... zie verder tabblad 'Aanv opm IBT'
4	Wordt gemotiveerd aangegeven welke doelen worden gesteld voor uitvoering en handhaving en zijn deze concreet, meetbaar, realistisch en tijdgebonden geformuleerd?	13.5 lid 1 Omgevingsbesluit	Nee = niet SMART Gedeeltelijk = enigszins SMART Ja = SMART	Prioritair	Voldoet deels	5	De doelen zijn voorzien van een beschrijving waardoor enigszins duidelijk is waar zij betrekking op hebben. In de uitvoeringsagenda zijn de doelen aangevuld. Zie verder tabblad 'Aanv opm IBT' .
5	Vloeiende doelen voort uit de prioriteitenstelling en/of uit bestuurlijke keuzes (raadsprogramma / coalitieakkoord / college)?	art 13.6 lid 1 onder a Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = enkele doelen Ja = alle doelen	Prioritair	Voldoet	10	
6	Wordt gemotiveerd aangegeven welke werkzaamheden met het oog op die doelen zullen worden verricht?	13.5 lid 1 Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = enigszins/summier Ja = volledig/diepgaand	Prioritair	Voldoet deels	5	Bij de beschrijving van de doelen is op hoofdlijnen en zeer summier aangegeven welke aanpak daarbij wordt gehanteerd. Zie verder tabblad 'Aanv opm IBT' .
7	Biedt de U&H-strategie inzicht in de prioriteitenstelling voor het verrichten van de werkzaamheden, waarbij in ieder geval wordt ingegaan op de onderwerpen brandveiligheid, constructieve veiligheid en handhaving omgevingsplan?	13.6 lid 1 onder a Omgevingsbesluit	Nee = geen prioriteiten gesteld Gedeeltelijk = wel prioriteiten gesteld, maar niet aan de hand van risicoanalyse Ja = prioriteiten gesteld aan de hand van risicoanalyse	Prioritair	Voldoet	10	
8	Biedt de U&H-strategie inzicht in de methode die wordt gebruikt om te bepalen of de doelen worden bereikt?	13.6 lid 1 onder b Omgevingsbesluit	Nee = geen methode / indicatoren Gedeeltelijk = methode / indicatoren onvoldoende geschikt Ja = methode / indicatoren geschikt	Prioritair	Voldoet niet	0	De paragraaf 4.3 over monitoring vermeldt wel dat er gemonitord wordt, maar niet hoe dit plaatsvindt en aan de hand van welke indicatoren. Zie verder tabblad 'Aanv opm IBT' .
9	Biedt de U&H-strategie inzicht in de criteria die worden gebruikt bij het beoordelen van en beslissen op aanvragen om omgevingsvergunningen en het beoordelen van meldingen?	art 13.6 lid 1 onder c Omgevingsbesluit	Nee = geen criteria Gedeeltelijk = onduidelijke criteria Ja = duidelijke criteria	Regulier	Voldoet	4	Zie bijlage A, par. 4.7 tot en met 4.20.
10	Biedt de U&H-strategie inzicht in de werkwijze bij het verlenen van omgevingsvergunningen en het beoordelen van meldingen?	art 13.6 lid 1 onder d Omgevingsbesluit	Nee = geen werkprocessen Gedeeltelijk = (te) summiere werkprocessen Ja = gedetailleerde werkprocessen	Regulier	Voldoet	4	Zie bijlage A, par. 4.1 tot en met 4.3.
11	Zijn de benodigde en beschikbare financiële en personele middelen voor het bereiken van de doelen en voor het verrichten van de werkzaamheden inzichtelijk gemaakt in de U&H-strategie en in de begroting gewaarborgd?	art 13.10 aanhef en onder a Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = wel benodigde middelen opgenomen maar berekening niet inzichtelijk Ja	Prioritair	Voldoet deels	5	Par 4.1 geeft de formatieruimte weer, maar de benodigde én beschikbare financiële en personele capaciteit voor het bereiken van de doelen en het verrichten van de.... zie verder tabblad 'Aanv opm IBT' .
				TOTAAL		50	

Gemeente Nieuwegein

Nr.	Handhavingsstrategie	Wettelijke kader Omgevingsbesluit	Wegingsfactor	Toezichtsoordeel			Opmerking
	Beoordelingscriterium			Prioritair / Regulier	Oordeel	Punten	
12	Is de handhavingsstrategie, voor zover nodig, afgestemd met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving?	Art 13.5 lid 3 Omgevingsbesluit	Nee = niet gedaan, maar wel nodig of onduidelijk of het nodig zou zijn. Gedeeltelijk = Wel afgestemd maar onduidelijk hoe afstemming heeft plaatsgevonden en waartoe afstemming heeft geleid. Ja = Volledige strategie afgestemd	Wordt niet beoordeeld			
13	Is de handhavingsstrategie gebaseerd op een analyse van problemen?	Art 13.5 lid 4 Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = Ja, maar analyse van problemen is niet bijgevoegd. Ja	Prioritair	Voldoet	10	
14	Biedt de handhavingsstrategie inzicht in de afspraken die door bestuursorganen onderling en met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving zijn gemaakt over samenwerking bij en afstemming van werkzaamheden?	Art 13.6 lid 2 onder a Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = LHSO aanwezig of alleen op casusniveau, ad hoc, zonder afspraakvermelding. Ja	Wordt niet beoordeeld			
15	Biedt de handhavingsstrategie inzicht in de wijze waarop toezicht op de naleving wordt gehouden?	Art 13.6 lid 2 onder b Omgevingsbesluit	Nee = 15a, 15b en 15c voldoen niet Gedeeltelijk Ja = 15a, 15b en 15c voldoet	Prioritair	Voldoet deels	3	Score is de som van de scores voor 15 a, 15 b en 15 c (samen maximaal 10)
15a	Biedt de handhavingsstrategie inzicht in de wijze waarop toezicht wordt voorbereid?	Art 13.7 lid 1 onder a Omgevingsbesluit	Nee = niet aanwezig Gedeeltelijk = Werkproces op hoofdlijnen Ja = Gedetailleerd werkproces	Prioritair	Voldoet niet		De wijze waarop toezicht wordt voorbereid is niet beschreven in het Omgevingsprogramma/Uitvoeringsagenda.
15b	Biedt de handhavingsstrategie inzicht in de frequentie waarmee routinematig toezicht wordt gehouden?	Art 13.7 lid 1 onder b Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = bijv. alleen bij toezicht n.a.v. omgevingsvergunning Ja = zowel toezicht als handhaving	Prioritair	Voldoet deels		Het toezicht op bouwactiviteiten is tamelijk uitvoerig beschreven in bijlage A, par. 5.4. Gemeente heeft een eigen toezichtprotocol opgesteld voor bouwwerken in GK2 en GK3. Zie verder tabblad 'Aanv opm IBT'.
15c	Biedt de handhavingsstrategie inzicht in de termijn waarbinnen na het vaststellen van een ernstige klacht, ernstig ongewoon voorval of ernstige overtreding niet-routinematig toezicht wordt gehouden?	Art 13.7 lid 1 onder c Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = toezicht afhankelijk van prioriteitenstelling zonder genoemde termijnen Ja = concrete termijnen genoemd	Prioritair	Voldoet deels		Meldingen worden na ontvangst geprioriteerd en afhankelijk daarvan al dan niet met spoed opgepakt (zie bijlage A, par. 5.18). Geen concrete termijn genoemd.
16	Biedt de handhavingsstrategie inzicht in de wijze waarop wordt gerapporteerd over bevindingen over de naleving en eventueel daaraan verbonden consequenties?	Art 13.6 lid 2 onder c Omgevingsbesluit	Nee = niet duidelijk hoe daadwerkelijk gebruik wordt gemaakt van LHSO. Gedeeltelijk = Wel hoe wordt gerapporteerd, niet over eventueel daaraan verbonden consequenties vanuit LHSO. Ja = zowel de wijze waarop als de eventueel daaraan verbonden consequenties vanuit LHSO.	Regulier	Voldoet deels	2	De wijze van rapporteren door een toezichthouder wordt niet beschreven. Wel wordt beschreven dat bij een geconstateerde overtreding de LHSO wordt toegepast. U&HS vermeldt op welke wijze deze in de praktijk wordt toegepast en wanneer welke sanctie wordt toegepast. Zie bijlage A, H6.
17	Biedt de handhavingsstrategie inzicht in de wijze waarop bestuurlijke sancties en termijnen die bij het opleggen en ten uitvoer leggen daarvan worden gehanteerd en de strafrechtelijke handhaving onderling worden afgestemd?	Art 13.6 lid 2 onder d Omgevingsbesluit	Nee = niet aanwezig Gedeeltelijk = element aanwezig, maar niet volledig (bijv. alleen verwezen naar LHSO, maar geen richtlijnen voor dwangsombedragen en termijnen) Ja = element aanwezig	Regulier	Voldoet	4	Zie bijlage A, par. 6.3. Gemeente baseert zich op de landelijke richtlijn voor begunstigingstermijnen en dwangsombedragen en geeft een aanvullende toelichting op de wijze waarop deze worden bepaald. De landelijke richtlijn is overigens niet toegevoegd als bijlage bij de U&HS.
18	Biedt de handhavingsstrategie inzicht in de wijze waarop wordt gehandeld na geconstateerde overtredingen die zijn begaan door of in naam van een bestuursorgaan of een andere tot de overheid behorende instantie?	Art 13.6 lid 2 onder d Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = summier ("hetzelfde als bij inwoners") Ja = gedetailleerd	Regulier	Voldoet	4	Bijlage A, par. 6.4.
				TOTAAL		23	

Gemeente Nieuwegein

Nr.	Uitvoeringsprogr. & evaluatierapportage	Wettelijke kader Omgevingsbesluit	Wegingsfactor	Toezichtsoordeel			Opmerking
				Prioritair / Regulier	Oordeel	Punten	
19	Heeft het bestuursorgaan de uitvoerings- en handhavingsstrategie uitgewerkt in een uitvoeringsprogr., waarin wordt aangegeven welke van de werkzaamheden uit deze strategie het komende jaar zullen worden verricht?	art 13.8 lid 1 Omgevingsbesluit	Nee = voldoet niet (som der delen automatisch 0) en voldoen aan andere criteria leidt niet tot "voldoet deels" Gedeeltelijk = werkzaamheden deels/summier uitgewerkt(vervolg beoordeling andere criteria Ja = werkzaamheden volledig uitgewerkt (vervolg beoordeling andere criteria)	Prioritair	Voldoet deels	5	Aan dit criterium wordt niet voldaan, omdat het uitvoeringsprogramma lopende het jaar is vastgesteld, te weten op 31 maart 2026. Gemeenten worden vanaf 2026 geacht het uitvoeringsprogramma tijdig, dat wil zeggen vóór het komende jaar, vast te stellen. Zie verder tabblad 'Aanv opm IBT'.
20	Zijn voor de uitvoering van het uitvoeringsprogramma voldoende financiële en personele middelen beschikbaar?	art 13.10 aanhef en onder b Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = wel voldoende middelen opgenomen, maar berekening niet inzichtelijk Ja	Prioritair	Voldoet	10	Er zijn voldoende personele middelen (door in te huren) om het uitvoeringsprogramma te kunnen uitvoeren.
21	Is bij de uitwerking in het uitvoeringsprogramma rekening gehouden met de doelen uit de strategie?	art 13.8 lid 1 Omgevingsbesluit	Nee = geen doelen Gedeeltelijk = enkele doelen Ja = alle doelen	Prioritair	Voldoet	10	T.o.v. uitvoeringsprogramma 2025 is de koppeling tussen werkzaamheden en doelen verduidelijkt door middel van rode arcering.
22	Is bij de uitwerking in het uitvoeringsprogramma rekening gehouden met de prioriteitstelling uit de strategie?	art 13.8 lid 1 Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = enigszins Ja	Prioritair	Voldoet	10	
23	Zijn er werkzaamheden geprogrammeerd voor de volgende onderwerpen: a. Brandveiligheid b. Constructieve veiligheid c. Handhaving omgevingsplan	Risicovolle onderwerpen	Nee Gedeeltelijk = enkele onderwerpen Ja	Regulier	Voldoet deels	2	Ja, door koppeling van uren aan producten in het uitvoeringsprogramma en de koppeling van die producten aan de uitvoeringsagenda. Zie verder tab 'Aanv opm IBT'.
24	Is het uitvoeringsprogramma, voor zover nodig, afgestemd met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving?	art 13.8 lid 2 Omgevingsbesluit	Nee = niet gedaan, maar wel nodig of onduidelijk of het nodig zou zijn. Gedeeltelijk = wel afgestemd, maar onduidelijk hoe afstemming heeft plaatsgevonden en waartoe afstemming heeft geleid. Ja	Wordt niet beoordeeld			
25	Rapporteert het bestuursorgaan jaarlijks over de mate waarin de uitvoering van het uitvoeringsprogramma heeft plaatsgevonden en de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van doelen?	art 13.11 lid 1 Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = Summier, wel of werkzaamheden zijn behaald, niet of de doelen ook zijn bereikt. Ja	Prioritair	Voldoet deels	5	Het evalueren van de mate waarin de werkzaamheden hebben bijgedragen aan de doelen moet explicieter en consequent per doel gebeuren. Anders wordt onvoldoende zichtbaar welke bijsturing nodig is op strategisch niveau.
TOTAAL						42	

Gemeente Nieuwegein

Nr.	Uitvoeringsorganisatie	Wettelijke kader Omgevingsbesluit	Wegingsfactor	Toezichtsoordeel			Opmerking
	Beoordelingscriterium			Prioritair / Regulier	Oordeel	Punten	
26	Is de organisatie zodanig ingericht dat een goede uitvoering van de uitvoerings- en handhavingsstrategie en het uitvoerings-programma is gewaarborgd?	art 13.9 lid 1 Omgevingsbesluit	Nee = afweging van alle beoordelingscriteria en geen evaluatie kwaliteitscriteria Gedeeltelijk = afweging van alle beoordelingscriteria en summiere/onvolledige evaluatie kwaliteitscritiera Ja = afweging van alle beoordelingscriteria en evaluatie kwaliteitscriteria	Prioritair	Voldoet	10	De U&H-strategie is nog voor verbetering vatbaar. De benodigde personele middelen om de doelen uit de U&H-strategie zijn niet inzichtelijk gemaakt en in de begroting geborgd. Gemeente heeft de eigen organisatie in 2025 getoetst aan de Kwaliteitscriteria. Aandachtspunt: zie tabblad 'Aanv opm IBT'.
27	Zijn de personeelsformatie voor de uitvoering en de handhaving en bij de functies behorende taken, bevoegdheden en verantwoordelijk-heden vastgelegd?	art 13.9 lid 2, onder a Omgevingsbesluit	Nee = niet vastgelegd Gedeeltelijk = niet alles is vastgelegd of onduidelijk dat dit is vastgelegd Ja = alles is vastgelegd	Wordt niet beoordeeld			
28	Is de bereikbaarheid en beschikbaarheid van de organisatie ook buiten kantooruren is gegarandeerd?	art 13.9 lid 2, onder d Omgevingsbesluit	Nee = gemeente is niet bereikbaar en beschikbaar buiten kantooruren Gedeeltelijk = het is onduidelijk of gemeente bereikbaar en beschikbaar is buiten kantooruren Ja = gemeente is bereikbaar en beschikbaar buiten kantooruren	Wordt niet beoordeeld			
29	Draagt het bestuursorgaan er zorg voor dat de werkprocessen, procedures en bijbehorende informatievoorziening voor de uitvoering en handhaving worden vastgelegd en dat werkzaamheden worden verricht volgens deze werkprocessen en procedures?	art 13.9 lid 3 Omgevingsbesluit	Nee Gedeeltelijk = niet alles is vastgelegd of onduidelijk dat dit is vastgelegd en onduidelijk of werkzaamheden conform worden verricht Ja	Prioritair	Voldoet	10	
				TOTAAL		20	

Aanvullende opmerkingen IBT

#1 het omgevingsprogramma en de uitvoeringsagenda 2025-2028 door het college vastgesteld. Het omgevingsprogramma en de uitvoeringsagenda wordt hierna tezamen ook wel als 'U&H-strategie' aangeduid. **#2...** worden geraakt, zoals bestuursorganen van omliggende gemeenten (par.1.5). Het is niet duidelijk of hiertoe ook geen noodzaak was. RUD en VRU zijn niet de bestuursorganen die in artikel 2.2 lid 1 Ow worden bedoeld, aangezien dit organisaties zijn die namens de gemeente een aantal taken uitvoeren en afstemming met die organisaties inherent is. **#3...**maar desondanks is de strategie daar niet op aangepast. In de vorige beoordeling over 2024-2025 is ook al opgemerkt dat de U&H-strategie (omgevingsprogramma) niet is aangepast terwijl daar volgens de evaluatierapportage wel aanleiding voor was. Toen ging het om het toevoegen van werkprocessen aan de strategie. Desondanks is óók dat niet gebeurd. **Dringend aandachtspunt:** pas de strategie (het omgevingsprogramma) aan de hand van de evaluatierapportages over 2024 en 2025 aan. Indien in de volgende beoordelingsperiode over 2026-2027 wederom wordt geconstateerd dat de U&H-strategie niet is aangepast, kan dat leiden tot een lagere score op dit criterium. **#4** Ten aanzien van de prioriteit bestaande bouw zijn de doelen voldoende SMART. De overige prioriteiten (die niet aan openbare orde zijn gerelateerd) zoals nieuwbouw zijn echter onvoldoende uitgewerkt in SMART doelen. Het is zaak ook deze prioriteiten in SMART doelen uit te werken.

#6 De beschreven aanpak is echter onvoldoende concreet toegespitst op het bereiken van de doelen. **#8** Dat er geen indicatoren in de U&HS staan, is verklaarbaar doordat de U&HS geen meetbare doelen bevat. Gemeente geeft in evaluatierapport over 2025 aan dat dit in bij de volgende aanpassing van het omgevingsprogramma (U&H-strategie) wordt hersteld. Opmerking verdient dat de gemeente de uitvoering van de vergunninggebonden taken (vergunningverlening en vergunninggebonden toezicht) goed monitort.

#11 werkzaamheden is niet inzichtelijk gemaakt en in de begroting geborgd. Het uitvoeringsprogramma bevat wel een berekening van de benodigde capaciteit op basis van prognoses om het uitvoeringsprogramma uit te voeren, maar dit is niet de benodigde capaciteit voor het bereiken van de doelen en het verrichten van de werkzaamheden uit de U&H-strategie. **#15b** Dat is weliswaar een nuttig hulpmiddel voor toezichthouders, maar biedt niet direct inzicht in de frequentie van routinematig toezicht. Voor toezicht n.a.v. handhavingsverzoeken is ook geen toezichtfrequentie bepaald. **#19** Als het uitvoeringsprogramma voor 2027 dus in 2027 en niet in 2026 wordt vastgesteld, dan kunnen voor onderstaande criteria geen punten worden verdiend. Het te laat vaststellen van het uitvoeringsprogramma heeft voor de huidige beoordeling over 2025-2026 dus geen consequenties voor het eindoordeel. Het oordeel luidt nu 'voldoet deels' omdat de werkzaamheden te summier zijn uitgewerkt. Deze moeten per doel concreet worden uitgewerkt (wie, wat, waar, waarom, wanneer, hoe, hoeveel FTE). **#23** Echter, werkzaamheden zijn niet concreet beschreven (zie ook #19). **#26** Aangezien gemeente enkele verbeteringen heeft doorgevoerd in het uitvoeringsprogramma en de organisatie aan de KC 3.0 heeft getoetst, is het oordeel op dit criterium verhoogd naar 'voldoet' ten opzichte van de beoordelingsperiode 2024-2025. Om volgend jaar weer op de score 'voldoet' uit te komen, moet de gemeente in 2026 werken aan verdere verbetering van het omgevingsprogramma en/of de uitvoeringsagenda.